

Medlemsbrev

Besök oss på sommarens mässor!

Sommaren är här och Greppa Näringen kommer att närvara på flera håll i landet. Nedan kommer ett smakprov på platser där du kan prata med rådgivare, LRF, oss i projektledningen, länsstyrelser och andra aktörer som arbetar med Greppa Näringen.

Greppa Näringen deltar på Borgeby Fältdagar utanför Lund 26-27 juni.

Du hittar oss i monter M42-44 tillsammans med Jordbruksverket. I år lyfter vi särskilt rådgivningarna som handlar om dränering och underhåll av diken.

Greppa Näringen sponsrar även den populära Gropen. Över en del av Gropen har det i år funnits ett tak som endast släpper igenom en del av nederbörden. På så sätt simuleras torka, och du kan se hur sortval och såtidpunkt påverkar grödan vid begränsad tillgång på vatten. Utöver detta hittar du ett kalkfilterdike i Gropen och det diskuteras hur pH påverkar tillgängligheten av fosfor.

3-4 juli är det dags för Brunnby lantbrukardagar i närheten av Västerås.

Här hittar du Greppa Näringen på området Markvårdscentrum, där markpackning demonstreras i form av en grop där du kan se packningens effekt på olika jordlager. På samma ställe hittar du även en demonstration om underhåll av diken och täckdikning.

För andra året i rad arrangeras Öjeby lantbruksmessa i **Piteå den 21-22 augusti**. Besök länsstyrelsens monter om du vill veta mer om Greppa Näringens rådgivning.

Lantbruket behövs för ett uthålligt samhälle

EU-valet är avklarat och lantbrukets frågor diskuterades, men kanske inte så mycket som önskat.

I övrig samhällsdebatt är lantbruket i fokus och frågorna många: Hur kan jordbruket bli mer klimat- och miljösmart? Kan odlingsystem med mellangrödor och reducerad bearbetning fortsätta om glyfosat förbjuds? Kan vi behålla vatten i odlingslandskapet och mullhalten i marken?

Ökad aktivitet och engagemang

Under 2018 ökade antalet rådgivningsbesök i Greppa Näringen och fältdagar och kurser genomfördes runt om i landet. Hoppas att du deltog och uppskattar det som Greppa Näringen erbjuder! Kalmar var ett län som utmärkte sig med stor verksamhet, vi berättar om arbetet i Kalmar i detta medlemsbrev.

Visst är det roligt att arbeta med odling och mat?

Grödorna från min horisont i södra delarna av Sverige ser överlag bra ut och det lovar gott. Vi ska nog inte behöva uppleva ytterligare en sommar med torka. Greppa Näringen rustar för att svara på frågor från media och visa hur lantbrukarna odlar och producerar för att utveckla ett konkurrenskraftigt och uthålligt jordbruk och minskar jordbrukets negativa miljöpåverkan. Jag vill berätta om det engagemang som ni lantbrukare har för miljö- och klimat.

Stina Olofsson, Projektledare
Greppa Näringen

Rådgivning om grovfoderodling

Engdahls lantbruk är en av gårdarna i Kalmar län som fått rådgivning om grovfoder.

Förra sommarens torra märks fortfarande i ladorna. Många lantbrukare har haft anledning att oroa sig över om fodret kommer att räcka till sina djur. Det har aktualiserat frågan om en effektiv grovfoderodling och en optimal utfodring.

För att ha en fungerande mjölk- och köttproduktion krävs att man har en effektiv vallodling och kan optimera kvalitén för att undvika spill samt utfodra djuren på ett optimalt sätt.

Greppa Näringen erbjuder rådgivning om grovfoderodling och utfodring av olika djurslag som kan hjälpa dig som lantbrukare att få ut det mesta av fodret och samtidigt minska näringsläckaget och klimatpåverkan.

Djurtätt i Kalmar

I Kalmar län är antalet djur och andelen åkermark högst i kustnära områden. Dessa områden har en av de högsta djurtätheterna i Sverige. Det är också där många lantbrukare efterfrågar rådgivning om grovfoderodling.

En lantbrukare som fått del av den rådgivningen är Jan-Olof Engdahl. Han och kusinen Pär driver tillsammans Engdahls lantbruk i Ljungbyholm i Kalmar län. Verksamheten tilldelades förra året utmärkelsen Årets nötköttsföretagare i Kalmar län av LRF Sydost.

På gården har kusinerna både djurproduktion och växtodling och odlar bland annat vall och majs på ungefär 300 hektar. Djurproduktionen består dels av tjurkalvsupp-

födning och dels av dikor, och sammantaget har gården omkring 400 djur.

Vad tycker du om rådgivningen som du fått av Greppa Näringen?

Det är ett bra sätt, både att det är gratis och frivilligt. Vi har expanderat kraftigt under två olika omgångar de senaste åren och har viss annan produktionsrådgivning också. Sedan samarbetar vi med andra företag i närheten om bland annat mjölkproduktions- och maskintjänster.

Vilka tips och råd har ni fått från rådgivningen?

Det är bra att ha ett bollplank. Vi har haft en del diskussioner om vi ska hålla på med majs. Nu har vi anpassat vallblandningen efter majsen. Vi har även ändrat lite i vår vallstrategi så att vi odlar vissa vallar mer intensivt. Även när det gäller utsäde är det lätt att beställa den påse som säljaren har, men man kan vara mer specifik så man verkligen får det foder man vill ha. Även gödselstrategi spelar roll i vallodlingen.

Kusinerna Jan-Olof och Pär Engdahl driver Engdahls Lantbruk tillsammans.

Hur inhämtar ni ny information och nya idéer till er verksamhet?

Vi är med i något som kallas team 12. Vi är tio lantbruksföretag som träffas en gång i månaden och äter middag och diskuterar olika ämnen och delar erfarenheter. En del i gruppen är erfarna pensionerade lantbrukare medan andra har koll på den senaste tekniken. Vi har även en rådgivare med som också kan komma med tips. Annars deltar vi gärna på ERFA-grupper och andra aktiviteter.

Hur ser fodertillgången ut nu? Vad tror du om sommaren?

I april när det inte kommit något regn, då hade många ont i magen. Men sen kom nederbörd och vi har fått en mycket bra första skörd. Av olika anledningar har vi sätt mycket majs, nästan 20 hektar mer än

vi trodde. Vi samarbetar med en granngård och har därigenom bevattningsmöjligheter. Så jag är inte orolig just nu.

Även om situationen är gårdsspecifik så verkar många i området nöjda med första skörden. Men det har varit tufft efter förra sommarens torka och vi var tvungna att skörda ett fält tidigt.

Är du intresserad av Greppa Näringen. Kontakta din länsstyrelse, rådgivningen finns i hela landet.

I Greppa Näringen tar lantbrukaren tillsammans med rådgivaren fram en önskad grovfoderkvalitet, antingen vid rådgivningsbesöket "Kontroll av foderstater" eller i samband med besöket "Grovfoderodling". Det blir en viktig utgångspunkt för planering av gårdens odling av grovfoder.

200 personer lärde sig mer om integrerat växtskydd

I slutet av maj samlades 200 lantbrukare, rådgivare och andra intresserade i Skepparslöv utanför Kristianstad för en dag om integrerat växtskydd, IPM. Bakom dagen stod Jordbruksverket tillsammans med Länsstyrelsen, HIR Skåne, Nordic Beet Research, Betodlarna och Lyckeby.

Besökarna inspekterade nyfikat resultatet av ogräsharvningen.

Foto: Alexander Regné

- IPM är i grunden sund växtodlingslära, sa Frans Johnson från Jordbruksverkets växtskyddscentral i Kalmar när han hälsade deltagarna välkomna. Att vi tänker utifrån IPM oftare än vad vi kanske tror var något som lyftes flera gånger under dagen.

Demonstrationsodlingar

Under förmiddagen visades demonstrationsodlingar i fält där besökarna fick lära sig mer om till exempel förebyggande åtgärder mot rotgallnematoder, mekanisk ogräsbekämpning i sockerbeter och morötter samt åtgärder för att gynna pollinerande insekter.

Flera av demonstrationerna visade att mekanisk bekämpning gav en nog så god effekt som kemisk. Kerstin Andersson och Ida Lindell från HIR Skåne, som demonstrerade odlingarna av ärtor och bönor, kunde dessutom visa att den mekaniska bekämpningen var ett fullgott alternativ även ur ekonomisk synvinkel.

Att anlägga en skyddszon

John Nörregård från Länsstyrelsen Skåne berättade om skyddszoner runt dräneringsbrunnar. Att anlägga en skyddszon runt sin dräneringsbrunn kan ha flera positiva effekter. Läckaget av växtskyddsmedel såväl som växtnäring minskar, samtidigt som området

Tre tips att tänka på gällande foder:

1. Undvik överutfodring och foderspill, tänk igenom tilldelning och utfodringsrutiner så att foderspill och nedtrampat foder undviks så långt möjligt.
2. Tänk på att nyttja betet så långt möjligt, för att totalt sett minska behovet av skördat vallfoder.
3. Räkna foderstater och ha koll på ditt totala årsbehov. Planera din utfodring för hela året baserat på analysresultat, fodermängd, behov och vilken djurkategori du har.

Foto: Maria Fermvik

John Nörregård förklarade fördelarna med skyddszoner runt brunnar.

kan fungera som miljö för flera olika nyttodjur såsom humlor och andra pollinerande insekter.

- Lantbruket har en nyckelroll för den biologiska mångfalden. Många arter är beroende av lantbruk för sin överlevnad, sa Sandra Lindström som är forskare på Hushållningssällskapet Skåne med särskilt intresse för insektspollinering.

Greppa-rådgivning och val av munstycke

Under lunchen kunde besökarna vandra runt bland flera montrar där bland annat Jordbruksverkets glyfosatutredning och Greppa Näringens kostnadsfria rådgivning om IPM presenterades. Efter lunch fortsatte programmet med maskinvisningar där besökarna fick se olika typer av ogräsharvar och radrensare. Dagen avslutades med att Christer Johansson från Jordbruksverket höll i en demonstration av olika sprutor och munstycken. Då det var en blåsigt dag blev det tydligt för alla som tittade vilken effekt valet av munstycke har på vindavdriften.

Hallå där med Nina Nilsson

Hur länge har du arbetat på länsstyrelsen med Greppa Näringen?

Tre år, innan dess jobbade jag som rådgivare på Hushållningssällskapet i Kalmar, bland annat som rådgivare inom Greppa Näringen.

Vad innebär ditt arbete?

Dels har jag hand om det administrativa gentemot våra upphandlade

rådgivare; läsa rapporter, hantera fakturor, avrop etc. Sedan sätter jag ihop kurser och föreläsningar, ibland utifrån önskemål och andra gånger från egna uppslag. Kalmar län tillhör region Öst tillsammans med Östergötland, Kronoberg, Gotland och Jönköping. Jag tycker vi har ett bra samarbete, framför allt med den praktiska samordningen kring upphandlingsfrågorna. Slutligen gör jag även en del egen rådgivning inom Greppa Näringen, främst start-rådgivning och växtnärbalanser.

Vad är största utmaningen?

Att tajma rådgivning och kursutbud med arbetstopparna inom jordbruket! Det ska vara aktuellt och ligga rätt i tid, samtidigt ska lantbrukarna ha tiden för det.

Vad är du stolt över i ditt arbete?

Jag vill sträva efter att ta fram kurser och föreläsningar som verkligen ligger i framkant och som tar fasta på Greppa Näringens syfte; att ge kost-

nadsfri fortbildning som både miljön och lantbruksföretaget tjänar på. Det är roligt att jobba med aktiva, kunniga lantbrukare och tillsammans med våra rådgivare kunna leverera något som de har konkret nytta av. Och att till viss del kunna avdramatisera det här med att vara anställd på en länsstyrelse!

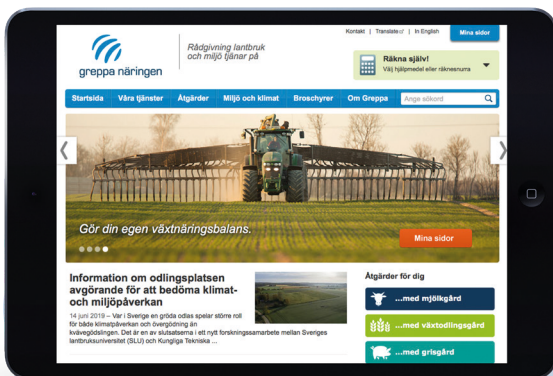
Jag pluggade till: I grunden har jag faktiskt en magister inom historia från Södertörns högskola, men är också Lantmästare.

Jag jobbar som: Samordnare för Greppa Näringen i Kalmar län

Jag kommer från: En gård i Ljungbyholm, söder om Kalmar.

Jag tycker det roligaste i mitt arbete är: Att det är så varierat och att jag får träffa så många olika människor som jobbar inom den gröna näringen!

I sommar ska jag: Jag tar semester lagom till skörden, då kör jag vagn och hjälper till hemma där det behövs. Och passa på att rida på stubbåkrarna så länge de ligger!

Följ de senaste miljö- och klimatnyheterna Greppa Näringens nyheter skickas ut två gånger i veckan – tisdag och fredag. Prenumerera för att få de senaste lantbruksrelaterade nyheterna inom miljö- och klimat.

Du får det här brevet eftersom du varit i kontakt med Greppa Näringen eller fått rådgivning av oss. Om du vill se din rådgivningsplan och vem du har som kontaktperson kan du med hjälp av e-legitimation logga in på Mina Sidor via www.greppa.nu. Ring oss gärna om du har några frågor om ditt medlemskap i Greppa Näringen.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Europa investerar i landsbygdsområden

Greppa Näringens medlemsbrev ges ut två gånger per år. Greppa Näringen ger råd som både lantbrukare och miljön tjänar på. Hos oss får du råd om allt från kvävestrategi, växtskydd, våtmarker till utfordring och energieffektivisering. Greppa Näringen finns också på Twitter. Följ @GreppaNyheter och få nyheter om projektet och lantbrukets miljöfrågor.

Du når oss på www.greppa.nu och 0771- 573 456.

Ansvarig utgivare: Stina Olofsson, Jordbruksverket. Redaktör: Tove Mellgren, LRF

greppa näringen